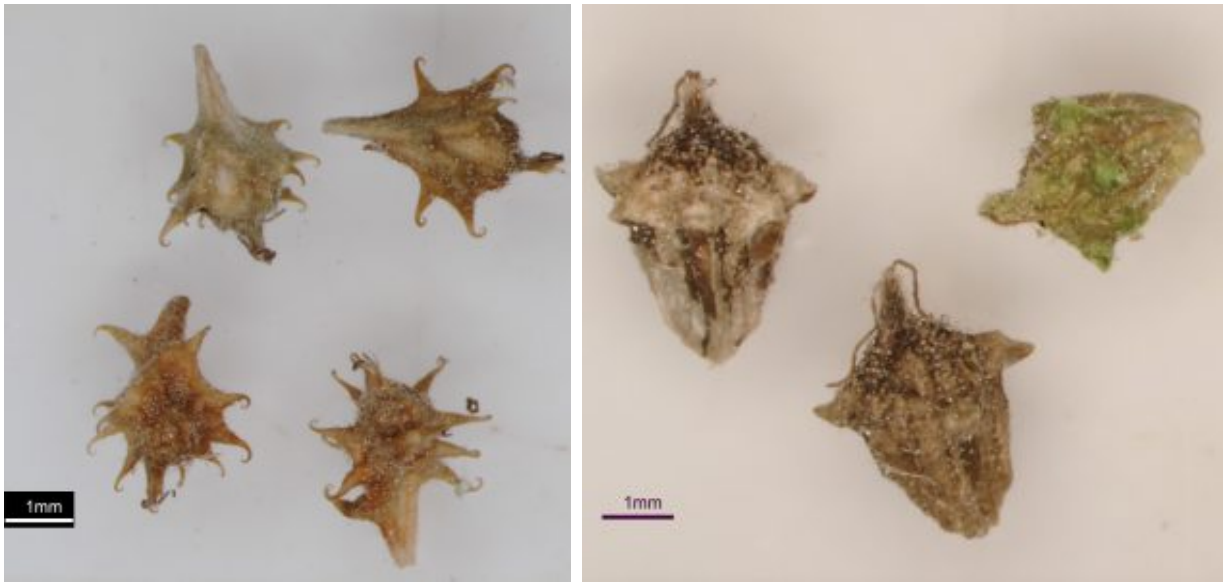
מין חדש, אמברוסיה חשופת-שיבולת Ambrosia psilostachya התגלה בישראל

יפעת יאיר – yairy2006@gmail.com
ברוך רובין – rubin@mail.huji.ac.il
המכון למדעי הצמח, הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית בירושלים, רחובות

תקציר: המין **אמברוסיה חשופת-שיבולת** *Ambrosia psilostachya* DC הוא מין זר בישראל הגדל בארצנו רק באתר אחד, בחוף הבונים. הוא נמצא באתר זה על ידי יואב גרטמן (עם יונתן) בשנת 1990 ומתועד בעשבייה משנת 2007 על ידי שיר ורד, ומאז מקיים במקום אוכלוסיה יציבה אשר טרם התפשטה לאתרים נוספים.

==========

המין **אמברוסיה חשופת-שיבולת** *Ambrosia psilostachya* DC הוא מין זר בישראל הגדל בארצנו רק באתר אחד, בחוף הבונים. הוא נמצא באתר זה על ידי יואב גרטמן (עם יונתן) בשנת 1990 ומתועד בעשבייה משנת 2007 על ידי שיר ורד, ומאז מקיים במקום אוכלוסיה יציבה אשר טרם התפשטה לאתרים נוספים. הצמח הוגדר בטעות בספר האדום של צמחי ישראל (שמידע ופולק, 2007) כ**אמברוסיה ימית** וגם בית-גידולו בשמורת הבונים איננו "שטח מלוח על חול וכורכר" אלא שולי דרכים ואתרים מופרעים.
אישור להגדרת המין ניתן על ידי ד"ר J. Strother, מומחה לסוג אמברוסיה אשר חיבר את המגדיר למיני האמברוסיה של צפון אמריקה.

מימין: זרע אמברוסיה חשופת-שיבולת, צלמה יפעת יאיר ©
משמאל: זרע אמברוסיה מכונסת, צלמה יפעת יאיר ©
לצפיה מיטבית – לחץ על התמונה

זהו מין רב שנתי בעל עלים מחולקים שמוצאו מצפון אמריקה והוא גדל כיום כצמח זר גם באירופה, אסיה ואוסטרליה. שם המין הלטיני "psilostachya" (וכן גם תרגומו לעברית) ניתן לו על תכונת התפרחת של הפרחים החסרה עלים מלווים – בהשוואה למיני אמברוסיה קרובים. תפרחת א.חשופת-שיבולת זקופה והיא נושאת פרחים זכריים רבים ובבסיסה מספר מועט של פרחים נקביים.

המין **אמברוסיה חשופת-שיבולת** קרוב ודומה חזותית ל**א.מכונסת**; ניתן להבדיל בין שני המינים בעיקר לפי צורת הזרעונים; לזרעוני **אמברוסיה מכונסת** שיכים מאונקלים ואילו בזרעוני **א. חשופת-שיבולת** יש מספר יבלות עגולות (ראו בתמונות). כמו כן מספר השיכים על פני הזרעון קטן יותר: בא.חשופת-שיבולת 1-6 שיכים ובא.מכונסת 8-13 שיכים.

כיום גדלים בישראל ארבעה מיני אמברוסיה: **אמברוסיה מכונסת** (*Ambrosia confertiflora* DC) מין פולש, **אמברוסיה צרת-עלים** (*A. tenuifolia* Spreng) ו**אמברוסיה חשופת-שיבולת** (*A. psilostachya DC*) שהם מינים מאוזרחים, ו**אמברוסיה לענתית** (*A. artemisiifolia* L) – מין מזדמן. כתבה על מיני הסוג בארץ, כולל מגדיר שכתבה הגר לשנר, התפרסמה לאחרונה בכלנית.

מאמר על מיני האמברוסיה בישראל יצא בקרוב בגיליון מיוחד לזכרו של פרופ' אבינעם דנין ז"ל של העיתון Israel Journal of Plant Science שעורכת פרופ' פועה בר.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: יאיר י ורובין ב 2017 מין חדש, אמברוסיה חשופת-שיבולת Ambrosia psilostachya התגלה בישראל, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 4.

מין חדש, אמברוסיה חשופת-שיבולת Ambrosia psilostachya התגלה בישראל